

Seniorenraad Nijmegen

College van burgemeester en wethouders
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Betreft: Ongevraagd advies visiedocument Nijmeegse Zwembaden

Nijmegen 28 december 2020

Geacht college,

De Seniorenraad heeft kennis genomen van uw Toekomstvisie Nijmeegse Zwembaden en van het collegevoorstel over dit onderwerp. Wij constateren dat u ons helaas niet vooraf heeft gevraagd een advies uit te brengen. Alhoewel op 23 september jl. het raadsvoorstel als hamerstuk is vastgesteld willen wij alsnog een ongevraagd advies aan u uitbrengen. De Seniorenraad onderschrijft de uitgangspunten die in het visiedocument zijn vastgesteld. Bereikbaarheid en laagdrempeligheid zijn voor senioren van belang en daarom is de locatiekeuze belangrijk.

Senioren zijn te vinden in alle genoemde functies, zowel in doelgroep-activiteiten, banenzwemmen als vrij zwemmen. Bovendien zijn zij gebaat bij een gevarieerd en groot aanbod van sportactiviteiten.

Adviezen

1. Gezond ouder worden

Van belang is uw constatering dat Nijmegen vergrijst, maar de leefstijl van senioren verandert ook. Een groeiend aantal Nijmegenaren voldoet aan de beweegnorm van de Gezondheidsraad en voelen zich daardoor gezonder. De zorgkosten zullen daarom ook lager worden¹. De zwemsport leent zich uitstekend om beoefend te worden in groepsverband en zwemmen op eigen houtje. Wij adviseren om de veranderende leefstijl van senioren en het onderdeel "gezond ouder worden" van uw gezondheidsbeleid mee te wegen in uw toekomstige behoefteonderzoeken.

2. Locatie-onderzoek

Wim de Boer, sporteconoom bij de HAN zegt "Een overheid kan sport stimuleren door te zorgen voor mogelijkheden dicht bij huis". Deze laatste opmerking is zeker van toepassing op

¹ De Gelderlander "Nijmegen zeer sportief", vrijdag 20 november 2020

senioren. Wij adviseren om bij het locatie-onderzoek in 2021 het belang van nabijheid van een zwemlocatie voor senioren zwaar mee te laten wegen.

3. Planningshorizon

Het behoefteonderzoek is uitgevoerd door Treem en gedateerd 3 november 2017 en richt zich op de toekomst tot 2035. In 2017 gold al dat “in Zuid en Dukenburg ruim één op de vijf inwoners de 65 jaar is gepasseerd. Nijmegen vergrijst. De grootste absolute en relatieve toename zal plaatsvinden in de leeftijdsklasse 66 jaar en ouder”. Terecht dat de visie zich op de lange termijn richt en het is zeer de vraag of de termijn van 15 jaar dan geschikt is, mede gelet op de genoemde verwachte ontwikkelingen en de gerealiseerde levenscyclus van meer dan 50 jaar van de te vervangen zwembaden in West en Dukenburg. Als de planningshorizon langer is dan zal ook de bestaande financiële problematiek minder een rol spelen. Wij adviseren u om de planningshorizon in het behoefteonderzoek te heroverwegen.

4. Toename aantal en veranderende leefstijl senioren

Ondanks de groeiende groep senioren is deze groep niet volledig in beeld gebracht. Het behoefteonderzoek beperkt zich tot de leeftijdscategorie 0 tot 74-jarige. Slechts 5% van de 74-jarige geeft in 2019 aan de afgelopen 12 maanden zwemmen het vaakst beoefend te hebben tegen 10% voor alle leeftijdscategorieën. Hiermee wordt ons inziens voorbijgegaan aan de veranderende leefstijl van de senioren mede onder invloed van initiatieven uit de gezondheidsagenda. Wij adviseren u om met deze veranderende leefstijl van senioren en de groeiende omvang van deze groep rekening te houden.

5. Vraag naar zwemwater

Senioren nemen volgens het onderzoek m.n. deel aan doelgroep-activiteit “meer bewegen voor ouderen”. Dat de functie banenzwemmen ook een geliefde activiteit voor ouderen is wordt niet onderkend. Over bezoekersaantallen bestaan ook geen concrete cijfers. Naast sport wordt ook voor banenzwemmen in 2035 een tekort aan zwemwater voorzien. Wij adviseren u om meer rekening te houden met de veranderende vraag naar zwemwater, m.n. door de grootste groei in de groep 65-plus.

6. Sluiting zwembaden

De zwembaden in West en Dukenburg worden in 2026 gesloten. Zwembad West voorziet voor 60% in beschikbaar zwemwater. Zwembad Dukenburg heeft een wijkfunctie en wordt gebruikt door een groot aantal senioren. De eerste gedachte zou volgens ons dan moeten zijn om met de bewoners van die wijken in gesprek te gaan over de gevolgen en mogelijke vervanging. Nu al een locatieonderzoek starten zorgt voor onrust onder de huidige gebruikers en voor speculatie over verkoop van de vrijkomende grondpercelen. Wij adviseren om over de sluiting van de zwembaden en mogelijke alternatieven in contact te treden met de bewoners en de betreffende wijkraden.

7. Aantal, spreiding en Bereikbaarheid zwemlocaties

Nijmeegse zwembaden moeten goed bereikbaar zijn. De gemiddelde afstand tot een zwembad is 2,5 km, maar voor Lindenholt, Noord en Zuid is de afstand meer. Een locatieonderzoek moet uitkomst brengen over de beste plek voor nieuwbouw. Voor senioren zijn goede beweegroutes naar sportaccommodaties van belang en dat geldt ook voor zwemmen. In het behoefteonderzoek wordt Nijmegen Noord getipt. Het terugbrengen

van het aantal locaties van 3 naar 2 is gelet op spreiding, laagdrempeligheid en bereikbaarheid niet logisch. Wij adviseren u om het locatieonderzoek voor een nieuw zwembad in Nijmegen-Noord los te koppelen van de sluiting van de zwembaden in West en Dukenburg.

8. Topsportambitie

De zwemsector en de KNZB hebben hun hoge ambities al kenbaar gemaakt. Een 50-meterbad en regionale en nationale zwemsport voor talenten staan hoog op het wensenlijstje. Nieuwbouw met sport als uitgangspunt is lovenswaardig. Voor de groeiende groep senioren die na 2026 hun zwembad in de buurt missen zijn er andere wensen. De toekomstvisie Nijmeegse Zwembaden moet zich niet beperken tot kubieke meters zwemwater en financiële haalbaarheid, maar moet inspiratie bieden en zich primair richten op de zwembehoeften van huidige en toekomstige Nijmegenaren en aangrenzende gemeenten. Wij adviseren u om de ambities rond topsport los te koppelen van uw ambities om zwemmen te stimuleren op grond van de gezondheidsagenda.

Wij hopen van u een positieve reactie op deze adviezen te mogen ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

Harrie Koolen
Voorzitter Seniorenraad

Seniorenraad
Helma van den Heuvel, secretaris a.i. M010
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
Seniorenraad@nijmegen.nl

Vanwege de effecten van het coronavirus is deze brief niet ondertekend.